

minden szegedi polgár fia szabadon tanulhason. Most tehát, hogy döntő stádiumba került a kérdés, a város községe joggal várja excellenciád nyilatkozatát erről az ügyről is.

A kultuszminisztert láthatólag kelemellendül érintette ez a kérdés. Néhány pillanatnyi gondolkodás után a következőképpen lért ki a válasz elől:

A Délmagyarország Szegeden és környékén az egyetlen liberális lap. Fennállásának biztosítéka és ereje a független polgárok és munkások támogatása.

A magyar „vándorlási politika” és a munkanélküliségi biztosítás dr. Pap Dezső kereskedelemügyi államtitkár megvilágításában.

A mezőgazdaságnak is részt kell vennie a segélyezési terhek vállalásában.

Budapest, március 22. (A Délmagyarország munkatársától.) Nemrégiben ismertettük a munkanélküliségi biztosítás törvényi alapelveit és nyilatkozatokban adtuk közre a szegedi közgazdasági vezérferfiak föl fogását a munkanélküliek segélyezésének közhatósági ellátásáról. A törvény életbeléptetése az illetékes körök teljes rokonszenvével találkozott, nem helyeselték azonban az állam szűkkeblűségét, amellyel a költségek fedezésének teletmes részét az amúgy is roskadozó ipari és kereskedelmi érdekeltiségek vállaira kívánja hárítani.

Az általános föl tudulás után szükségesnek véltük e nagyjelentőségű és már eddig is sok vitára alkalmat adó kérdést a pártatlan szociálpolitika szempontjából is megvilágítani és ezért fölkerestük az egyik legfőbb hazai szociálpolitikust, dr. P. Pap Dezső kereskedelemügyi államtitkár, aki kitüntető előzetekénységgel volt szives a Délmagyarország olvasóközönsége részére rendelkezésünkre bocsátani a „Munkanélküliség elleni küzdelem magyarországi egyetlenségét”-nek ekskluszív társaságában mondott beszédének azt a részét, amely a munkanélküliségi biztosítás ügyével foglalkozik és egyben rámutat a magyar kivándorlók szociális helyzetképeire is.

Az európai nevű magyar tudós nyilatkozatát az alábbiakban adjuk:

— Az államháztartás rendbehozásával, a pénzértékállandóságának helyreállításával eltűnt az a mesterséges hajtóerő, mely addig látszólagos életérőt kölcsönzött a termelésnek, megszűnt az infláció. Tudjuk, hogy amint ez az állapot bekövetkezett, rögtön föl szöktek a munkanélküliségnek jelzőszámai. Ha már előbb is nélkülöztük azt a céltudatos, okos vándorlási politikát, mely az itthon foglalkoztatáshoz nem jutható munkásoknak, egész közgazdaságunk javára, külföldön iparkodik megfélelő elhelyezkedést biztosítani, ennek a politikának hiánya most kétszeresen érezhetővé vált. Hogy mit lehet elérni az ilyen politikával, mit érhet el az olyan ország, melynek nincs pénze, nincs nyersanyaga, de van fölösleges munkaereje, olyan államszerződésekkkel, melyek révén ezt a munkaerőt kicserélheti a neki szükségelt nyersanyagokra, szénre, buzára, kőolajra, műtrágyára, amellyel, hogy a munkára kihelyezett népességnek elsőrendű munkafeltételeket, munkávédelmet biztosít még olyan országban is, ahol az addig még a belföldi munkás számára sem létezett, arra egyszerű példát mutat Olaszország, melynek kivándorlási biztossága nemcsak rendőrségi, hanem elsőrendű népjóléti, munkávédelmi intézmény. Olaszország előre megköötött szerződések alapján juttatja el fölös munkaerőjét a céltudatosan megválasztott külföldi munkakalkulációhoz, előzetes szakképzésben részesíti kivándorlóit, megtanítja őket mesterségekre, kiköti a bevándorlási ország törvényeire, a munkaviszonyból származó jogaira. Valószínű, hogy a nálunk fölös munkaerőknek céltudatos kihelyezése érdekében mi is megtehettük volna mindazt, amit megtett Olaszország. De, hogy annál többet tehettünk volna, mint amennyit tettünk, az kétségtelen. Mi egyszer megnehezítettük, egyszer megkönnyítettük a kivándorlást — milyen szempontok szerint, azt bajos volna megállapítani —, mintha ezzel eleget tettünk volna a munkanélküli tömegekkel szemben minden kötelességünknek. A munkanélküliek jelentékeny része lezárt határok mellett nem marad ugyan itthon. Ha szöktek, ha utlevél nélkül távoztak, legalább könnyítettek felelősségünkön a bevándorlási országban rájuk váró sors tekintetében. Mi történik ugyanis a távozókkal külföldön, azzal épp oly kevésbé törődünk, mint

— Ez a kérdés most nem aktuális. Egyelőre csak a helykérdéssel és a pénzügyi kérdéssel foglalkoztunk. A városnak ezt a feltételét nem ismerem. Most különben is új alapon indultak meg a tárgyalások.

A miniszter ezután bucsuzott, a többi ülés és a megyéspüspökhöz ment ebédre. Délután fél-négykor pedig visszatért a fővárosba.

azzal, mi sors vár azokra, akik itt maradtak. De ha magunk szerveztük volna meg a távozóknak külföldi elhelyezkedését, sok bajtól megkímélhetjük volna őket, sok előnyt biztosíthatunk volna számukra és az egész magyar közgazdaság számára. Mi nem tanultuk azonban még meg eléggé, milyen értékes része a nemzeti vagyonnak az ember, a munkaerő, hogyan tanultuk volna hát meg a nemzeti vagyon e részének megfelelő értékesítését.

— Nem gondoskodtunk eléggé itthoni munkálmunkákról, nem gondoskodtunk külföldre kényszerült honfitársaink védelméről, kenyérkereső útjának egyengetéséről. Még ha a felelősség nem terhelne is bennünket e részben, akkor is gondoskodnunk kellett volna a munkakeresethez nem jutható munkásoknak segélyezéséről. A proletárdiktatúra bukása után első dolgunk volt azonban mindennemű munkanélküliségi segélyezések a megszüntetése. Ha azért tettük volna ezt, hogy kiépítsük helyette a munkanélküliségi biztosítást, helyesen cselekedtünk volna. De mintha csak azt akarta volna az állam mélyen lelkébe égetni a munkásságnak, hogy tőle nincs mit remélnie, hogy egyetlen reményének, mentővárának az önségély, a szakszervezetet tekintse! Évek, kinos évek multak el fölöttünk, míg a munkanélküliségi biztosítás gondolatával egyáltalán megbarátkoztunk, vagy legalább úgy tettünk, mintha megbarátkoztunk volna. Ez a barátság ugyanis ma sem melegedett föl a tettig. Hiszen éppen a mai súlyos viszonyok közt megértjük az iparnak és kereskedelemnek huzódózását ettől az újabb lehtől. Megértjük annál inkább, mert hiszen az állam, amelynek jó példával kellene elő járni a szociális kötelességek vállalásában és teljesítésében, magatartásával éppen e kötelességek kiméletlen el- vagy áthárítására ad példát. De bármennyire méltányoljuk is iparnak és kereskedelemnek mai végtelenül szomorú, válságos helyzetét, meggyőződésünk, hogy a munkanélküliségi biztosítás életrehívása, a terhek megfelelő megosztása mellett, elsőrendű érdeke az iparnak és kereskedelemnek is. Nem azért, mintha ettől a szakszervezetek vonzó erejének csökkenését remélnék. Ez az eredmény ugyanis, tekintettel arra, hogy a szakszervezetek létjogosultsága és léte alapja nem csupán munkanélküli tagjaiknak segélyezésében áll, épp oly sajnálatos volna, mint amily érdeme a szakszervezeteknek az, hogy ilyen megfontolásoktól függetlenül maguk sűrűleg legerőteljesebben a munkanélküliségi biztosítást. Hanem azért, mert meggyőződésünk szerint nem csupán a munkásnak jó az, ha jól megy a munkaadónak, hanem ennek és az egész társadalomnak is annál jobb, minél biztosítottabb, jobb existenciája van a munkásnak. Sokat lehetne erről éppen a munkanélküliségi biztosítással kapcsolatban beszélni. Gondoljunk csak pl. arra, hogy e biztosítás hiányában mennyire feszélyezve van a munkaadó elhatározási szabadságában, ha teszem föl az üzemi redukcióját, az üzemi munkások elbocsátásával járó racionalizálását kell megfontolnia. Gondoljunk arra, hogy soha nem volt oly fontos termelésünk, mint ma az, hogy a megcsontult ország népességének fogyasztóképesége emelkedjék, semmi esetre se csökkenjen. A munkanélküliségi biztosítás erről az oldalról tulajdonképpen a fogyasztóképeség minimumának a biztosítása. Ezért kell annak terhehez, nem is szólva másról, a munkásokon és az ipari és a kereskedelmi munkaadókon kívül, az államnak és a községeknek kereszttel, ezeknek hozzájárulásában hozzájárulnia a mezőgazdaságnak is. Valószínű, hogy minden termelő szívesen is áldozna e célra, ha tudná, hogy az így hozott áldozat éppen az ő cikkeinek, áruinak kelendőségét fokozza. De kell-e emlékeztetnem ezzel kapcsolatban arra, hogy a fogyasztás emelkedésének, a termelés ezzel járó megélénkülésének hatását arról az egy pontról, ahol az megindul, a gazdasági élet vérkeringése

eljuttatja a gazdasági szervezetnek a legtávolabbi zugába is. Hiszen éppen az a megnyugtató a társadalmi küzdelmeknek szemléletében, hogy egyéni önzésen, üzleti versenyen, szakmabeli ellentétben, osztályharcon, háborun és annak a széthúzásnak minden más megnyilvánulásán keresztül, mely embert emberrel szembeállít, az ész világossága meglátni engedi az emberi sorsoknak kiegyenlítő, összeolvadó és forrasztó nagy szolidaritását. A társadalmi szolidaritásnak átérzése, föl ismerése és minden más szempont föl le helyezése vezet el biztosan az embert minden társadalmi problémának a közjólétet szolgáló megoldásához. Ennek az igazságnak növekvő fénye világítsa meg azokat a kutatásokat és kísérleteket is, melyeket a munkanélküliség elhárításának, következményei enyhítésének szentelünk.

... Reméljük, hogy a fenti soroknak klasszikus „fénye” sugarat fog vetni az eddig homályos pontokra is és a nagylelkű szegedi vezérferfiak teljes rokonszenve kíséri majd a továbbiakban a magyar szociálpolitikának most készülő újabb, ifjú hajlását és Szeged város első helyen fog állani a cronka hazában: óhajban és megértésben, áldozatkészségben és előrelátásban az önhibájukon kívüli munkanélküliek intézményes segélyezésének mielőbbi életrehívásában!

Vásárhelyi János.

Legdivatosabb selyem nyakkendők és kemény gal-
csóban a Nemzeti Áruházban Kárász és Kölcsey u.

Nyilatkozat!!!

Minden ellenkező híreszteléssel szemben kijelentem, hogy igenis, mint a

Világcsaló

cimű filmem főszereplője tetszettem meg annyira a

Metró Goldwyn

gyár igazgatójának, hogy ma már

Rudolf Valentínó

partnere vagyok.

Péntektől a Belvárosi Moziában fellépek.

Bánky Vilma.

Borzalmas ez a fogfájás!
Enyhülést hoznak
Bayer
Aspirin
tablettái.
Ügyeljünk a zöld papírszalagra!

Legolcsóbb, legdivatosabb férfi zoknit és harisnyát a **CENTRUM**-ban Dugonics tér 1., vehet.
A Centrum a honvéd tisztikar és az egyetem ifjúság állandó beszerzési forrása és ép ezért Szegeden legdusabb raktára ezen oikkeknek. Legújabb divatminták! Legjobb minőségű áruk!
Próbavásárlásnál értékes ajándékot kap

Föld és házbirtok.

205 A város körüli fekete földek 1-5 holdas darabokban, kisebb-nagyobb tanyás birtokok, szatmári szőlők, nagyobb vidéki birtokok, magán és bérházak a város minden részében, 40 mil.-tól feljebb, üres telkek, vendéglők és üzletek nyug. állpt. tanácsos ingatlanforg. irodája Szegeden, Széchenyi tér 7. sz. a. (Szeged-Csongrádi tkptár palotája) II. em. jobbra.
PETRIK ANTAL
Telefonok: 3-20 és 13-36.

VÉTKEZIK, aki nem a Back-kóseréttérben étkezik, Szegediek találkozó helye.
BUDAPEST, VI., PAJÓS UCC 12. SZ. (Opera mögött).